

ผลกระทบของการเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และบุพปัจจัยที่มีผลต่อผลประกอบการของกิจการ

ชมภูณช ยัมนิล¹ นรพล จินันท์เดช² ประยงค์ มีใจเชื้อ³

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาผลกระทบของระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่ส่งผลต่อการบัญชีบริหารเชิงกลยุทธ์และการเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2) ศึกษาผลกระทบของการบัญชีบริหารเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อการเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและผลประกอบการของกิจการ และ (3) ศึกษาผลกระทบของการเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ส่งผลต่อผลประกอบการของกิจการ เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี การวิจัยเชิงคุณภาพใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้บริหารระดับสูงจำนวน 12 คน การวิจัยเชิงปริมาณเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากผู้บริหารระดับสูงจนถึงระดับต้นของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจำนวน 572 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาและการวิเคราะห์ตัวแบบจำลองสมการโครงสร้าง

ผลการวิจัย พบว่า (1) ระบบสารสนเทศทางการบัญชีส่งผลทางตรงต่อการบัญชีบริหารเชิงกลยุทธ์ แต่ไม่ส่งผลทางตรงต่อการเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2) การบัญชีบริหารเชิงกลยุทธ์ส่งผลทางตรงต่อการเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและส่งผลทางตรงต่อผลประกอบการของกิจการ และ (3) การเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยส่งผลทางตรงต่อผลประกอบการของกิจการ ข้อค้นพบใหม่ พบว่า ระบบสารสนเทศทางการบัญชีไม่ส่งผลทางตรงต่อการเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยแต่ส่งผลทางอ้อมโดยส่งผลผ่านการบัญชีบริหารเชิงกลยุทธ์

คำสำคัญ: ระบบสารสนเทศทางการบัญชี; การบัญชีบริหารเชิงกลยุทธ์; ผลประกอบการของกิจการ;
การเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ประเภทบทความ: บทความวิจัย

¹ หลักสูตรบริหารธุรกิจดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง
282 ถนนรามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร 10240, ประเทศไทย

ผู้รับผิดชอบบทความ อีเมล: chompunuch.yim@gmail.com

^{2,3} คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

The Effects of Being the Listed Companies on the Stock Exchange of Thailand and Its Antecedents on Perceived Firm Performance

Chompunuch Yimnil¹ Norapol Chinundech² Prayong Meechaisue³

Abstract

This research article aims to (1) the effects of the Accounting Information Systems (AIS) on the Strategic Managerial Accounting (SMA) and Being the Listed Companies on the Stock Exchange of Thailand (BLC). (2) The effects of SMA on BLC and the Perceived Firm Performance (PFP); and studies. And (3) the effects of BLC on PFP. The technique of mixed-methods research was employed. In the qualitative research, the technique of in-depth interview was used with twelve key informants who were executives of leading companies in each industry listed on the Stock Exchange of Thailand (SET). These key informants consisted of chief executive officers, the president of an executive board, managing directors, the chairman of a board of directors, the chief director, and the chief financial and accounting officer. In the quantitative research, data were collected using a questionnaire from 572 primary level executives to higher level executives in the listed companies on SET. Data were analyzed using the Structural Equation Model (SEM) with a computer program.

Findings are as follows: (1) AIS directly affected SMA but did not directly affect BLC. (2) SMA directly affected BLC and PFP. And (3) BLC directly affected PFP. Research findings showed that AIS did not directly affect BLC. However, AIS and SMA must be used together to affected BLC.

Keywords: Accounting Information Systems; Strategic Managerial Accounting; Perceived Firm Performance; Being the Listed Companies on the Stock Exchange of Thailand

Type of Article: Research Article

¹ Doctor of Business Administration Program, Ramkhamhaeng University
282 Ramkhamhaeng Road, Haumark, Bangkok, Bangkok 10240, Thailand
Corresponding Author Email: chompunuch.yim@gmail.com

^{2,3} Faculty of Business Administration, Ramkhamhaeng University

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ข้อ (8) ประเด็นผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ยุคใหม่ (พ.ศ. 2561-2580) ได้กำหนดให้มีการส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการขับเคลื่อนการพัฒนาเพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศในระยะ 20 ปี ต้องสร้างและพัฒนาผู้ประกอบการไทยให้เป็น “ผู้ประกอบการยุคใหม่” ที่ก้าวหน้าและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในการขับเคลื่อนธุรกิจ โดยเฉพาะวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เนื่องจากการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบการมีบทบาทสำคัญต่อการกระตุ้นให้เศรษฐกิจเจริญเติบโต และผู้ประกอบการที่เข้มแข็งจะช่วยให้ประเทศสามารถแข่งขันในระดับเวทีการค้าโลกได้ โดยผู้ประกอบการยุคใหม่จะต้องมีทักษะแห่งอนาคตที่มีความพร้อมทางด้านทัศนคติ ทักษะ ความสามารถ และความรู้สำหรับการรับมือกับการแข่งขันที่จะรุนแรงขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีได้ โดยให้กรอบแนวทางในการพัฒนาและส่งเสริมผู้ประกอบการยุคใหม่ให้เติบโตอย่างเข้มแข็งและเป็นกลไกสำคัญในการขยายตัวของเศรษฐกิจไทย ซึ่งกำหนดให้การสร้างโอกาสเข้าถึงบริการทางการเงินเป็นหนึ่งในแผนย่อย 4 แผนของยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ (Office of the National Economic and Social Development Council, 2023)

การสร้างโอกาสเข้าถึงบริการทางการเงินมีความสำคัญกับการจัดหาแหล่งเงินทุนและพัฒนาช่องทางการเข้าถึงแหล่งเงินทุนรูปแบบใหม่ ๆ พัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการเงินและการบริหารความเสี่ยง พัฒนาระบบประเมินมูลค่าทรัพย์สินในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นหลักประกันทางธุรกิจ พัฒนาระบบการประเมินความน่าเชื่อถือทางเครดิต และระบบการรู้จักลูกค้าที่สะดวกมากขึ้น รวมทั้งสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนสามารถเข้าถึงบริการทางการเงินด้วยต้นทุนที่เหมาะสม พัฒนาประสิทธิภาพของระบบการเงินทั้งตลาดเงิน ตลาดทุน และการประกันภัย รวมทั้งส่งเสริมการแข่งขันที่เป็นธรรมระหว่างผู้ให้บริการทางการเงินด้านต่าง ๆ สร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการให้บริการทางการเงิน และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางการเงิน (Office of the National Economic and Social Development Council, 2023) จากยุทธศาสตร์ชาติทำให้บริษัทที่ต้องการเข้าถึงแหล่งทุน ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของการดำเนินกิจการต้องพัฒนาศักยภาพ เพื่อให้การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนี้เป็นโอกาสของกิจการ และเพื่อแก้ปัญหาทุนต่างชาติดังนี้เป็นภัยคุกคามอย่างแพร่หลายอยู่ในปัจจุบัน

การศึกษาการเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและปัจจัยที่มีผลต่อผลประกอบการของกิจการ เป็นการศึกษาที่สำคัญในการนำพากิจการให้รอดพ้นจากปัญหาการถูกซื้อหรือควบรวมกิจการจากต่างชาติหรือคู่แข่งที่มีทุนมากกว่า และยังส่งผลให้กิจการมีระบบการบริหารจัดการที่ดี มีความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ กิจการมีความมั่นคง นอกจากนี้ ผู้บริหารหรือเจ้าของกิจการที่ต้องการให้กิจการเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้ศึกษาเป็นแนวทางเพื่อเตรียมตัวเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และยังส่งผลให้เศรษฐกิจไทยเจริญเติบโตขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลกระทบของระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่มีผลต่อการบัญชีบริหารเชิงกลยุทธ์และการเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาผลกระทบของการบัญชีบริหารเชิงกลยุทธ์ที่มีผลต่อการเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและผลประกอบการของกิจการ

3. เพื่อศึกษาผลกระทบของการเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ส่งผลต่อผลประกอบการของกิจการ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา เพื่อศึกษาระบบสารสนเทศทางบัญชี (Accounting Information System--AIS) การบัญชีบริหารเชิงกลยุทธ์ (Strategic Managerial Accounting--SMA) การเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (Being the Listed Companies on the Stock Exchange of Thailand--BLC) และผลประกอบการของกิจการ (Perceived Firm Performance--PFP)
2. ขอบเขตด้านประชากรและตัวอย่าง การวิจัยเชิงปริมาณ คือ ผู้บริหารระดับต้นจนถึงระดับสูงของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ (Stock Exchange of Thailand--SET) และ (Market for Alternative Investment--MAI) จำนวนตัวอย่าง 572 คน และการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 12 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารระดับสูงของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET และ MAI
3. ขอบเขตด้านระยะเวลาในการศึกษา ในช่วงเดือนกรกฎาคมถึงเดือนตุลาคม พ.ศ. 2566

ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย

1. ด้านองค์กรธุรกิจ: ผู้บริหารสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการของกิจการที่มุ่งหวังจะเข้าเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. ด้านวิชาการ: ใช้เป็นแนวทางการวิจัยในเรื่องการใช้อยู่ชีบริหารเชิงกลยุทธ์ในการบริหารจัดการระบบสารสนเทศทางบัญชีส่งผลต่อการเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและผลประกอบการของกิจการ

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีระบบสารสนเทศทางบัญชี

ระบบสารสนเทศทางบัญชี (Accounting Information System--AIS) Kukundakwe (2019) ศึกษาพบว่า เป็นระบบเก็บรวบรวมข้อมูลบัญชีการเงินทุกกิจกรรมของกิจการทั้งที่เป็นตัวเลขและไม่เป็นตัวเลข สอดคล้องกับ Seensattayawong, Theekaautamakorn, and Meejaiseu (2020) ม้องค์ประกอบ ดังนี้ บุคลากรสายงานบัญชี (People--PP) คือ บุคลากรสายงานบัญชีระดับปฏิบัติการ ข้อมูลทางบัญชี (Data--DT) คือ ข้อมูลกิจกรรมต่าง ๆ ของกิจการทั้งที่เป็นตัวเลขและไม่เป็นตัวเลข ขั้นตอนกระบวนการและคู่มือปฏิบัติงาน (Procedures and Instructions--PI) คือ ขั้นตอนการปฏิบัติงาน Manual Work Flow โปรแกรมบัญชีสำเร็จรูป (Software--SW) คือ โปรแกรมที่ใช้ประมวลผล และระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology Infrastructure--IT) คือ อุปกรณ์ภายนอกที่เกี่ยวข้องกับคอมพิวเตอร์ สอดคล้องกับ Hiransalee (2022) กล่าวว่า ระบบสารสนเทศทางบัญชีส่งผลต่อการบัญชีบริหารเชิงกลยุทธ์เพราะเป็นข้อมูลบัญชีการเงินที่จะนำไปจัดทำบัญชีบริหารเชิงกลยุทธ์

ทฤษฎีการบริหารเชิงกลยุทธ์

การบริหารเชิงกลยุทธ์ (Strategic Managerial Accounting--SMA) Le, Bui, Tran, and Nguyen (2020) อธิบายว่า เป็นการบริหารจัดการข้อมูลทางบัญชีโดยนักบัญชีบริหารเพื่อให้ข้อมูลหรือรายงานสามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจ วางแผน และกำหนดกลยุทธ์ขององค์กร (Arunruangsirilert, 2020; Garrison, Noreen, & Brewer, 2018) สอดคล้องกับ Wilkinson (1989) กล่าวว่า การจัดทำรายงานเพื่อการบริหาร หรือที่เรียกว่า การบัญชีบริหาร ที่จัดทำขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริหาร ตามบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารแต่ละระดับ ไม่มีรูปแบบที่เป็นทางการ สอดคล้องกับ Taheri, Rahnamay Roodposhti, Panahian, and Khodarahmi (2021) กล่าวว่า กิจกรรมใดที่มีการบัญชีบริหารเชิงกลยุทธ์ที่มีประสิทธิภาพกิจกรรมนั้นสามารถสร้างกลยุทธ์ความได้เปรียบทางการแข่งขันที่เหนือกว่าคู่แข่งที่อยู่ในอุตสาหกรรมเดียวกันได้ โดยมีตัวแปรที่ทำการศึกษาดังนี้ การตัดสินใจ (Decision Making--DM) คือ ใช้ในการตัดสินใจเพื่อวางแผน สั่งการ และควบคุม ทันต่อเวลา (On Time--OT) คือ ใช้ข้อมูลทางบัญชีเพื่อการบริหารงานได้ทันต่อเวลาและเหตุการณ์ การคาดการณ์การพยากรณ์ (Forecasts--FC) คือ ใช้ในการประมาณการได้ใกล้เคียงกับที่จะเกิดขึ้นจริง ความถูกต้องแม่นยำ (Accuracy--AC) คือ มีความถูกต้องแม่นยำ และเชื่อถือได้ ความเกี่ยวข้องกับปัญหา (Relevance--RE) คือ มีความเกี่ยวข้องกับธุรกิจสามารถใช้แก้ปัญหาในธุรกิจได้ ความกระชับรัดกุมและความเข้าใจได้ง่าย (Conciseness and Understandability--CU) คือ มีความเฉพาะเจาะจง กระชับ และเข้าใจง่าย และความคุ้มค่าทางด้านต้นทุน (Cost Effectiveness--CE) คือ คุ้มค่าหรือประหยัดต้นทุนทั้งด้านเวลาและค่าใช้จ่าย (Huyen, 2022; Jarah & Amin, 2022)

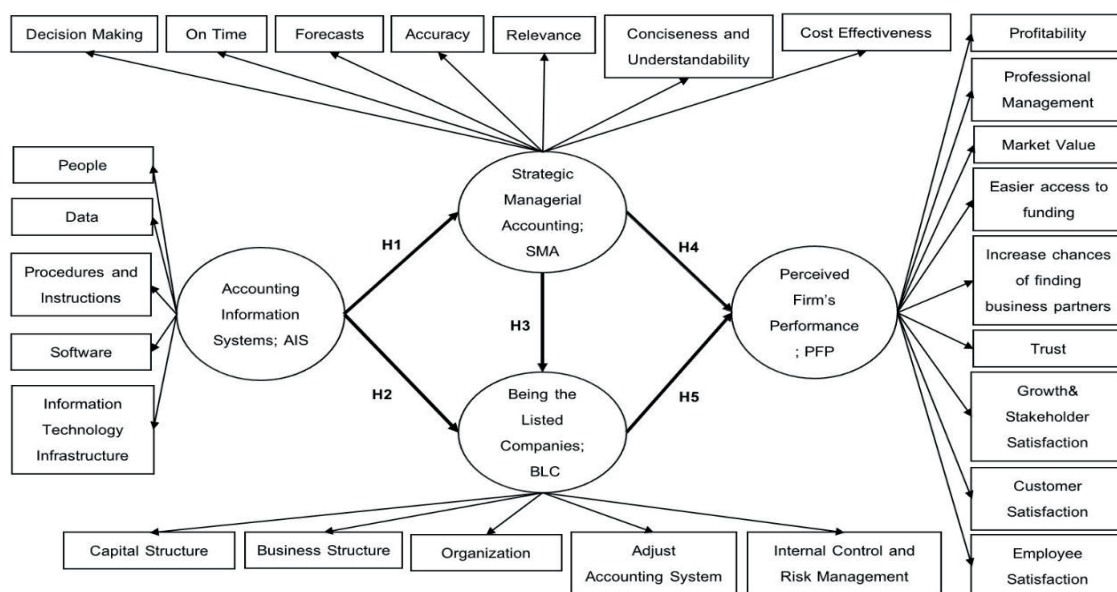
ทฤษฎีการเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

การเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (Being the Listed Companies on the Stock Exchange of Thailand--BLC) Piyathaiseree (2018) พบว่า กิจกรรมที่มุ่งหวังจะเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยต้องปฏิบัติตามเกณฑ์ในการประเมินของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (Stock Exchange of Thailand--SET) และสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (The Securities and Exchange Commission--SEC) ดังนี้ จัดโครงสร้างเงินทุน (Capital Structure--CS) คือ ทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้ว ตั้งแต่ 50 ล้านบาทขึ้นไป (MAI) หรือ 300 ล้านบาทขึ้นไป (SET) (เฉพาะหุ้นสามัญ) โครงสร้างธุรกิจ (Business Structure--BS) คือ การจัดหมวดหมู่ประเภทธุรกิจที่เหมือนหรือต่าง และมีความเชื่อมโยงกันให้มีความโปร่งใส โครงสร้างองค์กร (Organization--OR) คือ มีกรรมการตรวจสอบ 1 ใน 3 ของกรรมการทั้งหมด เพื่อตรวจสอบและเป็นการถ่วงดุลอำนาจในการลงมติทำให้กิจการมีความโปร่งใส การปรับปรุงระบบบัญชี (Adjust Accounting system--AA) คือ ใช้การบันทึกบัญชีตามมาตรฐานการบัญชี PAEs ไม่ใช่ NPAEs การควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยง (Internal Control and Risk Management--IR) คือ ต้องมีผู้ตรวจสอบภายใน (Taheri et al., 2021) และองค์ประกอบของระบบสารสนเทศทางบัญชีทำให้ได้ผลลัพธ์คือข้อมูลบัญชีการเงินแล้วนำมาบริหารจัดการเพื่อให้ได้การบริหารเชิงกลยุทธ์ ที่มีนักบัญชีบริหารในการจัดการข้อมูลบัญชีการเงินให้มีประสิทธิภาพ สามารถนำมาใช้ในการตัดสินใจ วางแผน และกำหนดกลยุทธ์ ทำให้กิจการบริหารจัดการและดำเนินงานได้อย่างเป็นระบบส่งผลต่อการเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (Srihiran, 2010) มีความพร้อมด้านข้อมูลบัญชีการเงิน แผนธุรกิจ และโครงสร้างบริษัท ซึ่งเป็นปัจจัยภายในที่เข้มแข็งของกิจการ

ทฤษฎีผลประกอบการของกิจการ

ผลประกอบการของกิจการ (Perceived Firm Performance--PFP) Shebnem (2019) ให้ความหมายว่า เป็นผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานของกิจการ ประกอบด้วยตัวแปร ดังนี้ ความสามารถในการทำกำไร (Profitability--PF) คือ ความสามารถในการทำกำไรทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน การบริหารงานแบบมืออาชีพ (Professional Management--PM) คือ มีความโปร่งใส สามารถแก้ปัญหาและพัฒนาการทำงานอย่างต่อเนื่อง คุณค่าทางการตลาด (Market Value--MV) คือ กิจการมีมูลค่าทางการตลาด ความง่ายในการเข้าถึงแหล่งทุน (Easier Access to Funding--EF) คือ มีความน่าเชื่อถือสามารถเข้าถึงแหล่งทุนได้ง่าย การเพิ่มโอกาสในการหาหุ้นส่วนทางธุรกิจ (Increase Chances of Finding Business Partners--IB) คือ มีความน่าเชื่อถือสามารถเพิ่มโอกาสในการหาหุ้นส่วนทางธุรกิจ การได้รับความไว้วางใจ (Trust--TS) คือ มีความโปร่งใสในการเปิดเผยข้อมูล ทำให้ได้รับความไว้วางใจจากนักลงทุนและสถาบันการเงิน การเจริญเติบโตของกิจการ (growth) ทำให้ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียพึงพอใจ (Stakeholder Satisfaction--SS) คือ มีขีดความสามารถเพิ่มอัตราการเจริญเติบโตของกิจการ ทำให้ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งทางตรงและทางอ้อมพึงพอใจ ความพึงพอใจของผู้บริโภค (Customer Satisfaction--CS) คือ ผลประกอบการของขีดความสามารถในการนำเสนอคุณค่าที่เพิ่มขึ้น ทำให้ผู้บริโภคมีความพึงพอใจ และความพึงพอใจของพนักงาน (Employee Satisfaction--ES) คือ การเพิ่มขึ้นของยอดขาย ส่วนครองตลาด กำไรสุทธิ และอัตราการเจริญเติบโต ทำให้พนักงานมีความพึงพอใจ (Huyen, 2022)

กรอบแนวความคิดที่ใช้ในการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวความคิดที่ใช้ในการวิจัย

สมมุติฐานของการวิจัย

สมมุติฐานที่ 1 (H1): ระบบสารสนเทศทางการบัญชีส่งผลในทางบวกต่อการบัญชีบริหารเชิงกลยุทธ์

สมมุติฐานที่ 2 (H2): ระบบสารสนเทศทางการบัญชีส่งผลในทางบวกต่อการเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

สมมุติฐานที่ 3 (H3): การบัญชีบริหารเชิงกลยุทธ์ส่งผลในทางบวกต่อการเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

สมมุติฐานที่ 4 (H4): การบัญชีบริหารเชิงกลยุทธ์ส่งผลในทางบวกต่อผลประกอบการของกิจการ

สมมุติฐานที่ 5 (H5): การเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยส่งผลในทางบวกต่อผลประกอบการของกิจการ

ระเบียบวิธีวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจใช้รูปแบบการวิจัยแบบผสมวิธี (mixed-methods research) (Creswell, 1999) โดยการวิจัยเชิงคุณภาพนำร่อง เริ่มจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) กับประชากรเป้าหมายที่เป็นผู้บริหารระดับสูงของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เป็นคำถามปลายเปิดแบบมีโครงสร้าง ผู้วิจัยเลือกตัวอย่างด้วยวิธีแบบเจาะจง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบของการเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและบุปปัจจัยที่มีผลต่อผลประกอบการของกิจการ ตลอดจนรับฟังข้อเสนอแนะต่าง ๆ ข้อมูลที่ได้ผู้วิจัยนำมาเป็นกรณีศึกษา นำร่อง เพื่อให้การวิจัยตรงกับสภาพปัญหาที่แท้จริง และผู้วิจัยสังเคราะห์วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องนำมาสร้างสมมุติฐานวิจัย กรอบแนวคิด ตัวแบบโครงสร้าง ผสานกับผู้วิจัยสังเคราะห์วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องนำมาสกัดเป็นข้อคำถามและรวบรวมข้อคำถามในแบบสำรวจของการวิจัยเชิงปริมาณ (Hair, Black, Babin, & Anderson, 2010; Tirakanan, 2014) หลังจากนั้นผู้วิจัยทำการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อยืนยันสมมุติฐานโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลหลัก (key informants) อีกครั้ง

2. ประชากรและตัวอย่าง การวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยเลือกกำหนดขนาดตัวอย่างของ Comrey and Lee (1992) จำนวน 500 คนขึ้นไป มีความเหมาะสมของการวิเคราะห์อยู่ในระดับดีมาก โดยใช้ขนาดตัวอย่าง จำนวน 572 คน และการวิจัยเชิงคุณภาพ กำหนดขนาดตัวอย่างแบบเจาะจง จำนวน 12 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ คือ แบบสอบถามออนไลน์จากระบบ Google Forms (2023) ให้แก่ผู้บริหารระดับสูงของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ลักษณะแบบสอบถามมี 5 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและข้อมูลทั่วไปของบริษัท ส่วนที่ 2-5 เป็นแบบสอบถามแบบปลายปิด เป็นมาตรวัดประเมินค่า (rating scale) 5 ระดับ ตามมาตรวัดของลิเคิร์ต (Likert scale) โดยคำตอบเป็นแบบเลือกตอบตามระดับความคิดเห็น มีการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามในด้านความเที่ยงตรงของเนื้อหา ทดสอบหาความเชื่อมั่น (reliability) มีค่ามากกว่า 0.9 ซึ่งเกณฑ์ที่สามารถยอมรับได้ต้องมีค่ามากกว่า 0.70 ถือเป็นเกณฑ์ที่เชื่อถือได้

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ คือ การสัมภาษณ์เชิงลึกเป็นคำถามปลายเปิดแบบมีโครงสร้างตามกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

5. การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติ 2 ประเภท คือ สถิติเชิงพรรณนา โดยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความแปรปรวน และสถิติเชิงอนุมานซึ่งเป็นการตรวจสอบสมมติฐานโดยการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง และทำการตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของแบบจำลองและอิทธิพลของเส้นทางที่สร้างขึ้นตามสมมติฐานของการวิจัย

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกแล้วผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลนำมาสังเคราะห์เป็นองค์ประกอบของการวิจัยและจัดหมวดหมู่ของแต่ละองค์ประกอบ และทำการวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อหาความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ ต่อจากนั้นจัดกลุ่มองค์ประกอบรวมกันเป็นองค์ประกอบหลัก โดยการใช้ Fish Bone Diagram (Ishikawa, 1990)

ภาพ 2 สรุปผลการสัมภาษณ์เชิงลึก

ผลการวิจัยเชิงปริมาณ พบว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 301 คน คิดเป็นร้อยละ 52.62 มีช่วงอายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 414 คน คิดเป็นร้อยละ 72.38 ประสบการณ์ในการทำงาน 16 ปีขึ้นไป จำนวน 511 คน คิดเป็นร้อยละ 89.34 ระดับตำแหน่งผู้บริหารระดับสูง จำนวน 441 คน คิดเป็นร้อยละ 77.10 ใช้เวลาในการเตรียมความพร้อมมากกว่า 3 ปี เพื่อเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 535 คน คิดเป็นร้อยละ 93.53 และเป็นตลาด SET 509 คน คิดเป็นร้อยละ 88.99

ผลการวิจัยสถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรแฝงด้านระบบสารสนเทศทางบัญชี พบว่า ค่าถาม AIS2 ข้อมูลทางบัญชีต้องมีความถูกต้อง ครบถ้วน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.97 และเมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.190 และค่าความแปรปรวนที่สกัดได้เท่ากับ 0.038 พบว่า มีค่าต่ำที่สุด ผลการวิเคราะห์นี้แสดงให้เห็นถึงผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นร่วมกันและเห็นพ้องเป็นอันหนึ่งเดียวกันตามความคิดของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิจัยสถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรแฝงด้านการบัญชีบริหารเชิงกลยุทธ์ พบว่า ค่าถาม SMA4 ความถูกต้องแม่นยำของการบัญชีบริหารเชิงกลยุทธ์ จะทำให้ผู้บริหารเชื่อถือ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.92 และเมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.270 และค่าความแปรปรวนที่สกัดได้เท่ากับ 0.055 พบว่า มีค่า

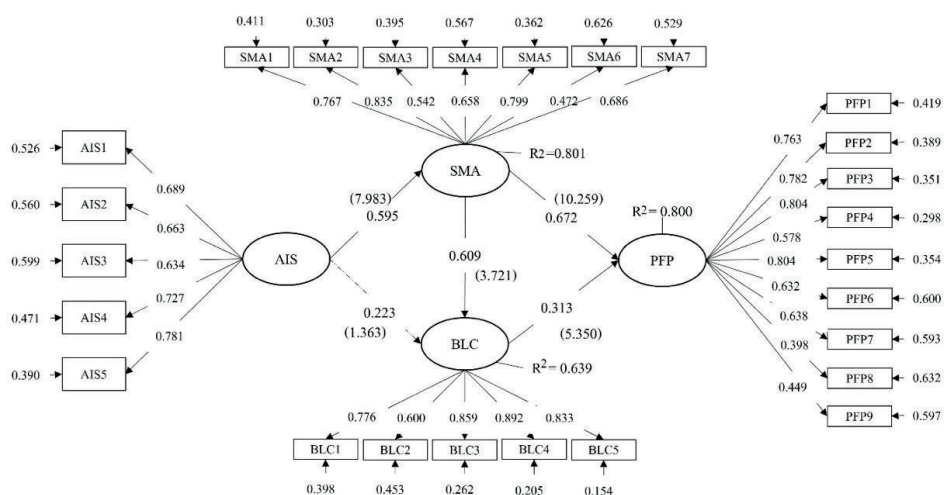
ต่ำที่สุด ผลการวิเคราะห์นี้แสดงให้เห็นถึงผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นร่วมกันและเห็นพ้องเป็นอันหนึ่งเดียวกันตามความคิดของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิจัยสถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรแฝงด้านการเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า คำถาม BLC4 บริษัทต้องมีการปรับปรุงระบบบัญชีเพื่อให้รายงานทางการเงินเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีตามที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกำหนด เป็นคำถามที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.95 และเมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.232 และค่าความแปรปรวนที่สกัดได้เท่ากับ 0.047 พบว่า มีค่าต่ำที่สุด ผลการวิเคราะห์นี้แสดงให้เห็นถึงผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นร่วมกันและเห็นพ้องเป็นอันหนึ่งเดียวกันตามความคิดของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิจัยสถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรแฝงด้านผลประกอบการของกิจการ พบว่า คำถาม PFP2 มีกระบวนการบริหารงานแบบมืออาชีพ ที่สามารถแก้ปัญหาและพัฒนาการทำงานอย่างต่อเนื่อง เป็นรายการข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.92 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.305 และค่าความแปรปรวนที่สกัดได้เท่ากับ 0.062 ผลการวิเคราะห์นี้แสดงให้เห็นถึงผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นร่วมกันและเห็นพ้องเป็นอันหนึ่งเดียวกันตามความคิดของผู้ตอบแบบสอบถาม

การตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์

โมเดลความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในระดับดี มีค่าดัชนี χ^2 เท่ากับ 151.98 ค่าดัชนี χ^2/df เท่ากับ 0.99 ค่าดัชนี RMSEA เท่ากับ 0.00 ค่าดัชนี CFI เท่ากับ 1.00 และค่าดัชนี NFI เท่ากับ 1.00 (Diamantopoulos & Siguaw, 2006; Jöreskog, Sörbom, du Toit, & du Toit, 1999) ค่าสัดส่วนของความผิดพลาด ที่เกิดขึ้นจากการปฏิเสธสมมติฐานและเป็นค่าที่คำนวณได้จากข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ p -value เท่ากับ 0.51 โมเดลจึงมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ดังแสดงในภาพ 3

$$\chi^2 = 151.98, df = 153.00, \chi^2/df = 0.99, p\text{-value} = 0.51,$$

$$RMSEA = 0.00, CFI = 1.00, NFI = 1.00, GFI = 0.98, AGFI = 0.95$$

ภาพ 3 ผลการวิเคราะห์ตัวแบบจำลองสมการโครงสร้างตัวแบบภายใน (inner model)

การวิเคราะห์เส้นทาง

ผลการวิจัย พบว่า ระบบสารสนเทศทางการบัญชีมีอิทธิพลทางตรงต่อการบัญชีบริหารเชิงกลยุทธ์ มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.595 ระบบสารสนเทศทางการบัญชีมีอิทธิพลทางอ้อมต่อการเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยผ่านการบัญชีบริหารเชิงกลยุทธ์ มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.362 การบัญชีบริหารเชิงกลยุทธ์มีอิทธิพลทางตรงต่อการเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.609 การบัญชีบริหารเชิงกลยุทธ์มีอิทธิพลทางตรงต่อผลประกอบการของกิจการ มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.672 และการเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีอิทธิพลทางตรงต่อผลประกอบการของกิจการ มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.313 โดยทุกค่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($t\text{-statistic} \geq 3.29$) มีนัยสำคัญทางสถิติมากที่สุด (Vanichbuncha, 2014) ยกเว้น ระบบสารสนเทศทางการบัญชีไม่มีอิทธิพลทางตรงต่อการเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพราะมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.223 เนื่องจากค่า $t\text{-statistic} < 1.96$

ในขณะที่ระบบสารสนเทศทางการบัญชีสามารถอธิบายความแปรปรวนของการบัญชีบริหารเชิงกลยุทธ์ ได้ร้อยละ 80 ระบบสารสนเทศทางการบัญชี การบัญชีบริหารเชิงกลยุทธ์ สามารถอธิบายความแปรปรวนของการเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้ร้อยละ 64 และระบบสารสนเทศทางการบัญชี การบัญชีบริหารเชิงกลยุทธ์ การเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สามารถอธิบายความแปรปรวนของผลประกอบการของกิจการ ได้ร้อยละ 80 (ดูตาราง 1)

ตาราง 1

ผลการวิเคราะห์ผลกระทบหรืออิทธิพลเชิงสาเหตุ (causal influence) ทั้งทางตรงและทางอ้อมของตัวแบบจำลองสมการโครงสร้าง (structural equation modeling analysis)

Causes	Effects								
	SMA			BLC			PEP		
	DE	IE	TE	DE	IE	TE	DE	IE	TE
AIS	0.595***	-	0.595	0.223	0.362	0.585	-	0.583	0.583
SMA	-	-	-	0.609***	-	0.609	0.672***	0.191	0.863
BLC	-	-	-	-	-	-	0.313***	-	0.313
Square Multiple of Endogenous Variable (R^2)	0.801			0.639			0.800		

ผลการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อยืนยันสมมุติฐาน พบว่า สมมุติฐานที่ 1, 3, 4 และ 5 ผู้ให้สัมภาษณ์ทุกคนยืนยันตามผลการทดสอบสมมุติฐานของการวิจัย สอดคล้องกับผลการวิจัยเชิงปริมาณ ยกเว้น สมมุติฐานที่ 2 ผู้ให้สัมภาษณ์ จำนวน 3 คน ที่เป็นผู้บริหารระดับสูงมีบทบาทหลักและมีความเกี่ยวข้องกับการนำกิจการเข้าจดทะเบียนเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ให้ความเห็นว่าระบบสารสนเทศทางบัญชี

เพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอต่อการเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จึงต้องมีนักบัญชีบริหารมาบริหารจัดการข้อมูลบัญชีการเงินให้เป็นการบัญชีบริหารเชิงกลยุทธ์ ทำให้การบัญชีบริหารเชิงกลยุทธ์ ส่งผลต่อการเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สรุปผลได้ว่าระบบสารสนเทศทางบัญชี ไม่ส่งผลกระทบต่อการเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย แต่ส่งผลทางอ้อมต่อการเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

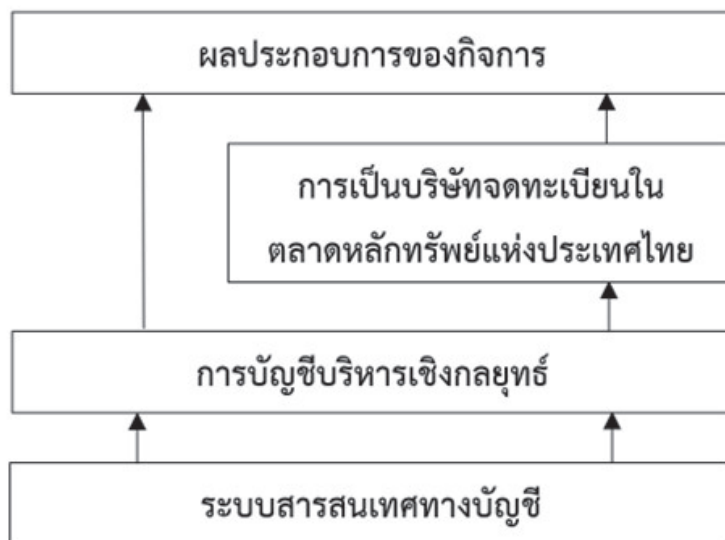
การอภิปรายผล

การอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์และสมมุติฐานการวิจัย ดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อ 1 ประกอบด้วย สมมุติฐานที่ 1 ระบบสารสนเทศทางบัญชีส่งผลในทางบวกต่อการบัญชีบริหารเชิงกลยุทธ์ จากผลการวิเคราะห์ SEM พบว่า ระบบสารสนเทศทางบัญชีส่งผลในทางบวกต่อการบัญชีบริหารเชิงกลยุทธ์ในระดับที่สูงมาก (Elsharif, 2019; Ernawatiningsih & Kepramareni 2019; Le et al., 2020) และสมมุติฐานที่ 2 ระบบสารสนเทศทางบัญชีส่งผลในทางบวกต่อการเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จากผลการวิเคราะห์ SEM พบว่า ระบบสารสนเทศทางบัญชีส่งผลในทางบวกต่อการเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยอย่างไม่มีนัยสำคัญ สอดคล้องกับการสัมภาษณ์เชิงลึกของผู้บริหารระดับสูงของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ยืนยันว่าระบบสารสนเทศทางบัญชีไม่เพียงพอที่ส่งผลต่อการเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เนื่องจากข้อมูลบัญชีการเงินที่ได้จากระบบสารสนเทศทางบัญชี ต้องใช้การบัญชีบริหารเชิงกลยุทธ์บริหารจัดการ และสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์กำหนดข้อปฏิบัติว่ากิจการที่จะจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ต้องยื่นงบการเงินที่ผ่านการรับรองของสำนักงานบัญชีที่ขึ้นทะเบียนกับสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์เป็นเวลอย่างน้อย 3 รอบปีบัญชีติดกัน และต้องมี FA ที่ขึ้นทะเบียนกับสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์เช่นกัน ปรากฏดังระบบสารสนเทศทางบัญชีส่งผลทางอ้อมไปยังการเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยส่งผลผ่านการบัญชีบริหารเชิงกลยุทธ์ (Poonpool, Purateeranrath, Sujchaphong, & Poonpool, 2019)

วัตถุประสงค์ข้อ 2 ประกอบด้วย สมมุติฐานที่ 3 การบัญชีบริหารเชิงกลยุทธ์ส่งผลในทางบวกต่อการเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จากผลการวิเคราะห์ SEM พบว่า การบัญชีบริหารเชิงกลยุทธ์ส่งผลในทางบวกต่อการเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในระดับที่สูงมาก (Sundaravibhata, 2019) และสมมุติฐานที่ 4 การบัญชีบริหารเชิงกลยุทธ์ส่งผลในทางบวกต่อผลประกอบการของกิจการ จากผลการวิเคราะห์ SEM พบว่า การบัญชีบริหารเชิงกลยุทธ์ส่งผลในทางบวกต่อผลประกอบการของกิจการในระดับที่สูงมาก (Hung, 2016) และการบัญชีบริหารเชิงกลยุทธ์ส่งผลทางอ้อมต่อผลประกอบการของกิจการ โดยส่งผลผ่านการเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

วัตถุประสงค์ข้อ 3 คือ สมมุติฐานที่ 5 การเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยส่งผลในทางบวกต่อผลประกอบการของกิจการ จากผลการวิเคราะห์ SEM พบว่า การเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยส่งผลในทางบวกต่อผลประกอบการของกิจการในระดับที่สูงมาก (Ayedh & Eddine, 2015; Krailas, 2016; Nakmai, & Avakiat, 2015; Praharnkhasuk, 2016; Puengboonpanich, 2017)

ภาพ 4 เส้นทางผลประกอบการของกิจการจากระบบสารสนเทศทางบัญชี

สรุปได้ว่า เส้นทางที่มีอิทธิพลต่อผลประกอบการของกิจการมี 2 เส้นทาง ได้แก่ เส้นทางที่ 1 คือ เริ่มต้นจากระบบสารสนเทศทางบัญชีส่งผลกระทบต่อผลการบัญชีบริหารเชิงกลยุทธ์ และการบัญชีบริหารเชิงกลยุทธ์ส่งผลกระทบต่อผลประกอบการของกิจการ เส้นทางที่ 2 คือ เริ่มต้นจากระบบสารสนเทศทางบัญชีส่งผลกระทบต่อผลการบัญชีบริหารเชิงกลยุทธ์ และการบัญชีบริหารเชิงกลยุทธ์ส่งผลกระทบต่อผลการเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และการเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยส่งผลกระทบต่อผลประกอบการของกิจการ

ข้อเสนอแนะ

1. กิจการที่มุ่งหวังจะเข้าเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยต้องให้ความสำคัญกับระบบสารสนเทศทางบัญชีและการบัญชีบริหารเชิงกลยุทธ์ที่ต้องใช้ร่วมกันอย่างบูรณาการ เพราะข้อมูลบัญชีการเงินที่ได้จากระบบสารสนเทศทางบัญชีต้องใช้การบัญชีบริหารเชิงกลยุทธ์มาบริหารจัดการ เพื่อใช้ในการตัดสินใจวางแผน และกำหนดกลยุทธ์องค์กร
2. กิจการควรศึกษาหลักเกณฑ์และปฏิบัติให้ผ่านเกณฑ์การเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพราะการบริหารงานในลักษณะมหาชน ที่มีการระดมทุนจากนักลงทุนที่ต้องการผลตอบแทนจากกิจการที่มีความโดดเด่น กิจการต้องบริหารด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้ สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์จึงกำหนดกฎเกณฑ์ที่คุ้มครอง รักษาผลประโยชน์ของนักลงทุนด้วยการคัดกรองกิจการที่ประสงค์จะเข้าระดมทุนตั้งแต่ต้นทางเพื่อป้องกันผู้แสวงหาผลประโยชน์จากนักลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยโดยมิชอบ
3. กิจการควรให้ความสำคัญเรื่องการบัญชีบริหารเชิงกลยุทธ์ เนื่องจากผลการวิจัย พบว่า กิจการที่มีผลประกอบการที่ดีต้องมีการบัญชีบริหารเชิงกลยุทธ์ในการบริหารจัดการข้อมูลบัญชีการเงินที่ได้จากระบบสารสนเทศ เพราะการบัญชีบริหารเชิงกลยุทธ์ส่งผลกระทบทางตรงและทางอ้อมต่อผลประกอบการของกิจการ

References

- Arunruangsirilert, T. (2020). *Management accounting principles*. Retrieved from <https://www.tfac.or.th/Article/Detail/126276> [In Thai]
- Ayedh, A. M. A., & Eddine, C. O. H. (2015). The impact of advance management accounting techniques on performance: The case of Malaysia. *Middle East Journal of Business*, 10(2), 3-13.
- Comrey, A. L., & Lee, H. B. (1992). *A first course in factor analysis* (2nd ed.). Psychology Press.
- Creswell, J. W. (1999). Mixed-method research: Introduction and application. In G. J. Cizek (Ed.), *Handbook of educational policy* (pp. 455-472). Academic Press.
- Diamantopoulos, A., & Siguaw, J. A. (2006). Formative versus reflective indicators in organizational measure development: A comparison and empirical illustration. *British Journal of Management*, 17(4), 263-282.
- Elsharif, T. A. (2019). The elements of accounting information systems and the impact of their use on the relevance of financial information in Wahda Bank-Benghazi, Libya. *Open Journal of Business and Management*, 7(3), 1429-1450.
- Ernawatiningsih, N. P. L., & Kepramareni, P. (2019). Effectiveness of accounting information systems and the affecting factors. *International Journal of Applied Business and International Management*, 4(2), 33-40.
- Garrison, R. H., Noreen, E. W., & Brewer, P. C. (2018). *Managerial accounting* (16th ed.) McGraw-Hill.
- Google Forms. (2023). *The effects of being the listed companies on the Stock Exchange of Thailand and its antecedents on perceived firm performance*. Retrieved from https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSdu7Mz0z2VDtOEDZJ9GKu3iGd4nf_Ktlq6wCyG7SXsGRqD7tg/viewform [In Thai]
- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., & Anderson, R. E. (2010). *Multivariate data analysis* (7th ed.). Pearson.
- Hiransalee, P. (2022). The influence of applying strategic managerial accounting on performance from the balanced scorecard perspectives: A case study of industrial group companies that are members of the federation of Thai industries, southern region. *Journal of Management Science Udon Thani Rajabhat University*, 5(2), 83-97. [In Thai]
- Hung, N. T. (2016). *Factors affecting management accounting application in small and medium-sized enterprises in Vietnam*. Doctoral Thesis of Philosophy, University of Economics, Ho Chi Minh City.
- Huyen, C. T. (2022). Factors affecting the application of strategic management accounting in enterprises. *Turkish Journal of Computer and Mathematics Education*, 13(2), 1111-1124.

- Ishikawa, K. (1990). *Introduction to quality control*. JUSE Press.
- Jarah, B. A. F., & Amin, M. (2022). The role of Account Information System (AIS) in Increasing Performance Efficiency (IPE) In Jordanian companies. *Academy of Strategic Management Journal*, 21(1), 1-11.
- Jöreskog, K. G., Sörbom, D., du Toit, S., & du Toit, M. (1999). *LISREL 8: New statistical features*. Scientific Software International.
- Krailas, T. (2016). *The impact of management accounting techniques and enterprise risk management on organizational performance: The case of Saving and Credit Cooperatives in Thailand*. Master's Thesis of Accountancy, Prince of Songkla University. [In Thai]
- Kukundakwe, J. (2019). *The effect of accounting information systems on strategic decision-making at Stanbic Bank, Head Offices, Kampala*. Retrieved from <http://hdl.handle.net/20.500.12306/7986>
- Le, T., Bui, T., Tran, T., & Nguyen, Q. (2020). Factors affecting the application of management accounting in Vietnamese enterprises. *Uncertain Supply Chain Management*, 8(2), 403-422.
- Nakmai, W., & Avakiat, S. (2015). Appliance of managerial accounting affecting business operations in the Central Part of Thailand. *Rajamangala University of Technology Srivijaya Research Journal*, 7(1), 39-53. [In Thai]
- Office of the National Economic and Social Development Council. (2023). *National strategy 2018-2037*. Retrieved from <https://ratchakitcha.soc.go.th/documents/140D051S00000000000400.pdf> [In Thai]
- Piyathaiseree, P. (2018). *IPO roadmap guidebook: The path to becoming a listed company*. The Stock Exchange of Thailand. [In Thai]
- Poonpool, N., Purateeranrath, T., Sujchaphong, P., & Poonpool, P. (2019). Strategic managerial accounting effectiveness of the firms within Thai listed companies: Impacts on cost leadership and firm wealth. *Journal of Humanities and Social Sciences Thonburi University*, 13(3), 20-31.
- Praharnkhasuk, P. (2016). *Board talk: Management accounting news*. Retrieved from <https://www.tfac.or.th/upload/9414/FJB90fXFgA.pdf> [In Thai]
- Puengboonpanich, P. (2017). The arrangement trend of managerial accounting research. *Journal of MCU Social Science Review*, 6(4), 72-86. [In Thai]
- Seensattayawong, J., Theekautamakorn, C., & Meejaiseu, P. (2020). The effects of managerial accounting data quality and managerial accounting information on hotel performance in the Cha-Am and Hua Hin area. *Ph.D. in Social Sciences Journal*, 10(2), 464-474.

- Shebnem, S. (2019). *A comparative analysis of accounting information system in decision making of medium and large enterprises*. Doctoral Dissertations of Philosophy, Azerbaijan State Economic University.
- Srihiran, W. (2010). *Factors affecting the efficiency of the accounting information using of the executive under the companies listed on the Stock Exchange of Thailand*. Rajamangala University of Technology Phra Nakhon, Faculty of Business Administration. [In Thai]
- Sundaravibhata, S. (2019). The causal factors affecting to strategic management accounting of management accountant in Stock Exchange of Thailand in driving firm. *Journal of Pacific Institute of Management Science*, 5(1), 83-105. [In Thai]
- Taheri, M. M., Rahnamay Roodposhti, F., Panahian, H., Khodarahmi, B. (2021). Information content of accounting and capital market development. *International Journal of Finance & Managerial Accounting*, 6(23), 229-242.
- Tirakanan, S. (2014). *Research methods in social sciences: Guidelines to practice* (12th ed). Chulalongkorn University Press. [In Thai]
- Vanichbuncha, K. (2014). *Operations research: Quantitative business analysis*. Faculty of Commerce and Accountancy, Chulalongkorn University. [In Thai]
- Wilkinson, J. W. (1989). *Accounting information systems: Essential concepts and applications*. John Wiley & Sons.